

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. I. 20.237/2013/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Bojté Gizella ügyvéd (címe) által képviselt kk. I.rendű felperes neve (címe.) I. rendű felperes, II. rendű felperes neve (címe.) II. rendű felperes, III.rendű felperes neve (címe.) III. rendű felperes és IV.rendű felperes neve (címe.) IV. rendű felperes által - a Dr. Szűcs Andrea ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes nev (címe) alperes - akinek a pernyertessége érdekében a Dr. Rácz Mária ügyvéd (címe) által képviselt UNIQA Biztosító Zrt. (címe) beavatkozott - ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.20.294/2011/64. sorszámon meghozott és 68. sorszámon kijavított ítélete ellen az alperes részéről 69. és 71. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és szövegezésében pontosítja. Az alperest az 1 880 000 (Egymillió-nyolcszáznyolcvanezer) forint összegű részperkötség megfizetésére az I., II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére kötelezi. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Hivatala külön felhívására 944 083 (Kilencszáznegyvennégyezer-nyolcvanhárom) forint összegű állam által előlegezett szakértői díjat. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül egyetemlegesen az I., II. és III. rendű felperesek részére 20 000 (Húszezer) forint összegű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 900 000 (Kilencszázezer) forint összegű fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A II. és III. rendű felperesek házastársak. A házasságukból 2007. február 23. napján az alperesi jogelőd kórházban született gyermekük az I. rendű felperes. A IV. rendű felperes a II. rendű felperes édesanyja.

Az I. rendű felperesnél a születése során elszenvedett oxigénhiányos állapot miatt súlyos agyi károsodás jött létre, amely következtében értelmi és mozgásfejlődése kortársaitól jelentősen elmaradt. Az alperesi jogelőd alkalmazottjai a szülés során nem a megfelelő gondossággal jártak el, mert a tartósan kóros és fokozatosan romló kardiotokegráfia ellenére nem végezték el a magzati fejéből vett vérminta vérgázanalízisét, amely kóros vagy határértékű PH esetén a császármetszés indikációját eredményezhette volna, a korábban elvégzett császármetszéssel pedig megelőzhető lett volna az I. rendű felperes agykárosodása.

A felperesek módosított keresetükben kérték kötelezni az alperest nem vagyoni kártérítés jogcímén az I. rendű felperes részére 12 000 000 Ft tőke és kamatai, a II. rendű felperes részére 5 000 000 Ft tőke és kamatai, a III. rendű felperes részére 3 000 000 Ft tőke és kamatai, a IV. rendű felperes részére 1 000 000 Ft tőke és kamatai megfizetésére. Kérték kötelezni az alperest vagyoni kártérítés jogcímén az I. rendű felperes részére lejárt dologi kiadásként 4 611 106 Ft tőke és kamatai, valamint 2009. november 1. napjától járadékként havi 214 759 Ft; egyetemlegesen a II-III. rendű felperesek részére egyéb dologi kiadásként 5 537 000 Ft tőke és kamatai; a II. rendű felperes részére 2009. november 1. napjától 2009. december 31. napjáig járadékként havi 93 818 Ft, 2010. január 1. napjától 2010. november 30. napjáig járadékként havi 109 880 Ft, 2010. december 1. napjától járadékként havi 151 380 Ft; a IV. rendű felperes részére 2009. november 1. napjától járadékként havi 80 000 Ft megfizetésére.

Az alperes mind a jogalapot, mind azösszepszerűséget vitatva, a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 5.P.21.228/2008/70. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy nem vagyoni kártérítés címén 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek - gyámhatósági fenntartásos betétkönyvben történő elhelyezéssel - 12 000 000 Ft-ot, a II. rendű felperesnek 5 000 000 Ft-ot, a III. rendű felperesnek 3 000 000 Ft-ot, a IV. rendű felperesnek 1 000 000 Ft-ot és ezen összegek után 2007. február 24. napjától járó törvényes késedelmi kamatokat. Kötelezte továbbá az alperest az I., II., III. és IV. rendű felperesek részére vagyoni kártérítés megfizetésére, valamint rendelkezett az állam által előlegezett költség, a le nem rótt eljárási illeték és a perköltség viseléséről.

A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.808/2010/4. számú részítéletével - fellebbezés hiányában nem érintve a vagyoni károk megtérítése iránti keresetet részben elutasító rendelkezést - az elsőfokú ítélet fellebbezett részét a nem vagyoni kártérítés tekintetében részben megváltoztatta, és az alperes által az I. rendű felperesnek fizetendő tőkeösszeget 10 000 000 Ft-ra leszállította, egyebekben helybenhagyta; míg a vagyoni kár megtérítése iránti részben az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Kötelezte az alperest, hogy

fizessen meg 15 napon belül az I.-III. rendű felpereseknek 1 020 000 Ft és a IV. rendű felperesnek 75 000 Ft együttes első- és másodfokú perköltséget. Megállapította, hogy az alperes fellebbezésével összefüggésben 900 000 Ft fellebbezési eljárási illeték feljegyzésére került sor, valamint a hatályon kívül helyezett rész tekintetében az I.-III. rendű felperesek oldalán 334 425 Ft, a IV. rendű felperes oldalán 46 000 Ft, az alperes oldalán pedig 362 025 Ft másodfokú perköltség merült fel.

A jogerős részítélet indokolása szerint az alperesi jogelőd nem a legnagyobb gondossággal járt el akkor, amikor a kardiokardiográfia adatai ellenére a szülés hüvelyi úton való további lefolytatása mellett döntött, mert az azonnali császármetszés elvégzése lett volna a legcélravezetőbb. Az I. rendű felperes oxigénhiányos agykárosodása és az alperes vajúdás ideje alatti nem megfelelő eljárása között közvetlen az okozati összefüggés. A rendelkezésre álló adatok alapján az ítélet tábla a nem vagyoni kártérítési keresetet elbírálta, és az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részben az I. rendű felperesi kereset tekintetében megváltoztatta, míg a tényállás feltáratlansága miatt nem volt lehetséges a vagyoni kártérítési követelés tekintetében az ítélet érdemi felülbírálata, ezért helyezte hatályon kívül ebben a részben az elsőfokú bíróság ítéletét. A ténylegesen elbírált kereseti kérelemmel összefüggésben rendelkezett az együttes első- és másodfokú perköltség viseléséről. A hatályon kívül helyezett rész vonatkozásában a felek oldalán felmerült perköltséget csupán megállapította azzal, hogy annak viseléséről az eljárást befejező határozatban kell dönten. A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összegét szintén csak megállapította, mivel az a 15 000 000 Ft-ot meghaladó pertárgyérték miatt maximális összegben került meghatározásra, ezért a részítélettel nem különíthető el, hanem annak viseléséről - ahogy a kereseti illetékről és az állam által a jogerős részítéletig előlegezett 550 516 Ft összegű költségről is - csak az eljárás végén, a felek teljes pernyertességének-pervesztességének arányában lehet megalapozottan dönten.

A hatályon kívül helyezést követően folytatódott eljárásban a felperesek a keresetüket több alkalommal módosították. A tárgyalás berekesztése előtt fenntartott keresetük szerint (5.P.20.294/2011/55.) kérték kötelezni az alperest „az I. rendű felperes javára fordítottan a II. rendű felperes részére” a kezelések, terápiák költségei, készségfejlesztő segédeszközök költségei, tisztálkodási és étkezési többletköltségek, üzemanyag költségek felmerülése alapján „lejárt költségpótló járadék” megnevezéssel a 2007. április 1. - 2012. december 31. közötti időszakra 10 992 042 Ft tőke és kamatai, valamint járadékként 2013. január 1. napjától 223 259 Ft megfizetésére. Kérték kötelezni az alperest „a II. és III. rendű felperesek egyéb dologi kiadásai” megnevezéssel a II. rendű felperes részére gépjárműcsere, ház akadálymentesítése, babakocsi, terápiás székek vásárlása, WC-rendszer kialakítása miatt összesen 8 381 500 Ft tőke és kamatai megfizetésére, a II. rendű felperes javára „keresetpótló járadék” elnevezéssel a 2009. november 1. és 2012. december 31. közötti időszakban lejárt összesen 6 134 492 Ft tőke és kamatai, valamint 2013. január 1. napjától járadékként havi 204 833 Ft megfizetésére, a II. rendű felperes javára „gondozási díj” címén a 2007. március 1. - 2012. december 31. napja közötti időszakban lejárt 5 360 000 Ft tőke és kamatai, valamint 2013. január 1. napjától járadékként havi 80 000 Ft megfizetésére. Kérték az alperes perköltségben marasztalását.

Az elsőfokú bíróság 64. sorszámú meghozott, majd 68. sorszámú jogerős végzésével kijavított ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperes részére összesen 4 235 870 Ft tőkét és ebből 1 013 426 Ft tőke után 2010. június 1. napjától, 1 450 572 Ft tőke után 2011. június 1. napjától, 1 771 872 Ft tőke után 2012. június 1. napjától járó törvényes kamatait. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. rendű felperes részére - az indoklás szerint „lejárt dologi kiadás” címén - 7 836 500 Ft tőkét és a tőke után 2012. február 1. napjától járó törvényes késedelmi kamatot; „lejárt költségpótló járadék” címén 2 661 022 Ft tőkét és a tőke után 2009. január 1. napjától járó törvényes késedelmi kamatot; „lejárt keresetpótlás” címén 5 329 492 Ft tőkét és a tőke után 2010. január 15. napjától járó törvényes késedelmi kamatot; „lejárt gondozási díj” címén 5 600 000 Ft tőkét és a tőke után 2010. január 15. napjától járó törvényes késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá az alperest a II. rendű felperes részére 2013. január 1. napjától tárgyhó 10. napjával „keresetpótló járadék” címén havonta 166 333 Ft; „gondozási díj” címén havonta 80 000 Ft; az „I. rendű felperes jövőbeni járadéka” címén havonta 147 656 Ft megfizetésére. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az egyetemlegesen jogosult felpereseknek 15 napon belül 1 880 000 Ft részperkölséget. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az elsőfokú bíróság gazdasági hivatala külön felhívására 957 433 Ft állam által előlegezett költséget. Rendelkezett arról, hogy a feljegyzett 900 000 Ft kereseti illeték az állam terhén marad.

A kijavított első fokú ítélet indoklása szerint a bíróság a hatályon kívül helyezést követően lefolytatott bizonyítási eljárás alapján állapította meg a felpereseknek az I. rendű felperes agykárosodott állapotával összefüggésben felmerült, indokolt vagyoni kárait. Az alperes nagymértékű pervesztességére tekintettel köteles viselni az állam által előlegezett költséget és a felpereseket képviselő ügyvéd munkadíját. A munkadíj megállapításánál az elsőfokú bíróság értékelte az igazolások, számlák, bizonyítékok kezelhető módon egy-egy dossziéba gyűjtését, áttekintő táblázat készítését, és azoknak gyors, a jogszabályok szerint meghatározott példányszámban csatolását, valamint a kereseti kérelemnek az idő múlására és a bekövetkező változásokra figyelemmel többszöri részletes átdolgozását, amelyek áttekinthetőek, logikusak voltak, és segítették az elsőfokú bíróság munkáját. Az alperes pervesztességéhez igazodóan viseli a felmerült és állam által előlegezett szakértői díjakat, míg az alperes illetékmentességére tekintettel a feljegyzett illeték az állam terhén maradt.

Az első fokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az ítélet részbeni megváltoztatását és az alperes terhére megállapított perköltség összegének mérséklését azzal, hogy az alperesi részbeni elismerésre is tekintettel, a perköltség összegét a pernyertesség-pervesztesség arányában kérte meghatározni.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, az alperes másodfokú perköltségükben marasztalását kérték azzal, hogy a perköltség összegét az elsőfokú bíróság a pertárgy értékére és az indokolt jogi képviselői munkára tekintettel, a jogszabályoknak megfelelően határozta meg.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek a per fő tárgya tekintetében hozott rendelkezéseit, a fellebbezést a perköltségösszegezésében nem találta alaposnak, de megváltoztatta a

perkölségre jogosultak személyét, és a fenti jogszabályhely szerint a fellebbezési kérelem korlátaira tekintet nélkül az elsőfokú ítéletnek a szakértői díj viselésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatta és szövegezésében pontosította a következők szerint:

Az ítélet tábla észlelte, hogy az elsőfokú ítélet rendelkezése nem áll egészében összhangban a módosított keresettel. A felperesek a tárgyalás berekesztését megelőző nyilatkozatuk szerint valamennyi igényelt vagyoni kár a II. rendű felperes részére megfizetését kérték - függetlenül attól, hogy a költségek mely felperesnél merültek fel. Ennek ellenére az elsőfokú ítélet részben az I. rendű felperes részére való marasztalásról is rendelkezett. A felperesek által „lejárt vagyoni károk” megnevezéssel a 2007. április 1. - 2012. december 31. napja közötti időszakra összesen 10 992 042 Ft tőkeösszegben érvényesített vagyoni kár indokoltnak talált részét az elsőfokú bíróság a keresettel ellentétben megbontotta, mivel elszámolta egyrészt az I. rendű felperes részére 4 235 870 Ft tőkeösszegben, másrészt a II. rendű felperes részére 2 661 022 Ft tőkeösszegben „lejárt költségpótló járadék” címén is. Mindezeket az ítéleti rendelkezéseket azonban a per fő tárgya tekintetében fenntartott fellebbezés hiányában, a másodfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (2) bekezdése szerinti kérelemhez kötöttség miatt, a kizárólag a perkölség részében előterjesztett fellebbezés alapján már nem érinthette.

A Pp. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke irányadó. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdésének a) pontja értelmében a per tárgyának értéke tartási vagy élelmezési követelés, egyéb járadék, más időszakos szolgáltatás vagy haszonvétel iránti perben a még teljesíthető valamennyi szolgáltatás értéke, de nem több mint az egy évi szolgáltatás értéke.

A felperesek a nem vagyoni kártérítés iránti követelésüket, valamint a II-III. rendű felpereseknél felmerült, de a II. rendű felperes részére igényelt „lejárt dologi kiadások” elnevezésű vagyoni kár iránti követelésüket egyösszegű kifizetésként, míg a II. rendű felperes részére a gondozási díj, a keresetpótló járadék és az I. rendű felperes kezelésével rendszeresen felmerülő kiadások iránti követelésüket járadékként terjesztették elő. Az igényelt nem vagyoni kártérítés együttes tőkeösszege 21 000 000 Ft; dologi kiadások felmerülése miatt érvényesített vagyoni kár tőkeösszege 8 381 500 Ft; a gondozási díj címén igényelt járadék összege havonta 80 000 Ft, egy évre 960 000 Ft; a perben legmagasabb értékben igényelt keresetpótló járadék összege havonta 204 833 Ft, egy évre 2 457 996 Ft; az I. rendű felperes kezelésével felmerült kiadásoknak a perben legmagasabb értékben igényelt összege havonta 293 247 Ft (5.P.20.294/2011/30. sorszám), egy évre 3 518 964 Ft. A pertárgy értéke mindezek alapján összesen 36 318 460 Ft. Ehhez képest a jogerős részítelet és a hatályon kívül helyezést követően meghozott, a fellebbezéssel nem támadott elsőfokú ítélet rendelkezései szerint a felperesek keresete eredményes volt nem vagyoni kártérítés címén összesen 19 000 000 Ft; dologi kiadások mint vagyoni kár címén 7 836 500 Ft; továbbá gondozási díj címén - havi 80 000 Ft járadék alapján - 960 000 Ft; keresetpótló járadék címén - havi 166 333 Ft járadék alapján - 1 995 996 Ft; az I. rendű felperes kezelésével rendszeresen felmerülő kiadások címén - havi 147 656 Ft járadék alapján - 1 771 872 Ft pertárgy érték részében, tehát a felperesek összesen 31 564 368 Ft pertárgy érték vonatkozásában tekinthetők pernyertesnek.

A Pp. 81. §-ának (2) bekezdése értelmében ha a per kártérítésre irányul, vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak.

Az I. rendű felperes az alperesi jogelőd felróható magatartása miatt kialakult egészségi állapota következtében a felpereseknél felmerült vagyoni és nem vagyoni károk összegszerűségének a meghatározása bírói mérlegeléstől függött, és az előterjesztett legmagasabb összegű kártérítési igény sem volt tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak, ezért az ítéltábla indokoltnak találta a Pp. 81. §-a (2) bekezdésének alkalmazását a perköltség viselése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése utaló szabálya alapján az állam által előlegezett költség és a le nem rótt eljárási illeték viselése tekintetében.

A kereset eredményességére, a per bonyolultságára, a bizonyítási eljárás terjedelmére és az indokolt jogi képviselői munkára tekintettel az elsőfokú bíróság a felpereseket képviselő ügyvéd munkadíját mint perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontjai, valamint (6) bekezdése alapján indokolt összegben határozta meg, annak mérséklésére az ítéltábla indokot nem talált. Az alperesnek a részleges elismerésre irányuló hivatkozásának a perköltség összege tekintetében jelentősége nincs, hiszen a mintegy négy és fél évig folyamatban volt per jelentős részében a keresetnek mind a jogalapját, mind egészében az összegszerűségét vitatta, és csak közvetlenül a tárgyalás berekesztése előtt, a kiegészített szakvélemények megállapításai ismeretében tett egyes vagyoni kártételek tekintetében részben elismerő nyilatkozatot, amely a további bizonyítási eljárást és az indokolt felperesi jogi képviselői munkát már nem befolyásolta. A hatályon kívül helyezést követően folytatódott eljárásban az elsőfokú bíróság nem észlelte a módosított keresetnek a jogosultak meghatározása részében jelentkező ellentmondásait, és nem hívta fel a felpereseket a kereseti kérelem pontosítására, azonban megállapítható, hogy a IV. rendű felperes kereseti kérelmet a jogerős részítélettel elbírált nem vagyoni kártérítési igényen felül már nem tartott fenn, ezért az ítéltábla annyiban változtatta meg az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó részét, hogy a közös háztartásban élő, egységesen fellépő I., II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak javára marasztalta az alperest.

Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az alperest terhelő szakértői díj összegét tévesen határozta meg. A jogerős végzések alapján megállapított szakértői díjak (5.P.21.228/2008. számon a 36. sorszámú végzéssel kijavított 19/I. sorszámú végzés szerint 51 763 Ft, a 21-II. sorszámú végzés szerint 33 750 Ft, az 5.P.20.294/2011/27. sorszámú végzéssel kijavított 26-I. sorszámú végzés szerint 92 000 Ft, a 47-I. sorszámú végzés szerint 25 000 Ft, az 59. sorszámú végzés szerint 164 000 Ft, a 60. sorszámú végzés szerint 147 003 Ft, a 61. sorszámú végzés szerint 17 000 Ft; 5.P.20.294/2011. számon a 16-I. sorszámú végzés szerint 96 417 Ft, a 20-I. sorszámú végzés szerint 40 925 Ft, a 42. sorszámú végzés szerint 276 225 Ft) együttes összege 944 083 Ft, ezért ebben a részben az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság a 6/1986 (VI.26.) IM

rendelet 15. §-a (3) bekezdésével ellentétben, határidő megjelölésével kötelezte az alperest az állam által előlegezett költség megfizetésére, ezért ebben a részben szövegezésében helyesbítette az ítéleti rendelkezést.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet a fentiek szerint a szükséges szövegezésbeli pontosítással megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

Az ítéltábla a Pp. 78. §-a (1) bekezdése szerint kötelezte a sikertelenül fellebbező alperest a másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5)-(6) bekezdései alapján megállapított indokolt ügyvédi munkadíj mint perköltség megfizetésére a fellebbezéssel érintett I., II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán a le nem rótt, az 1990. évi XCIII. törvény - a per főtárgyát érintő, az 5.P.21.228/2008/70. számú ítélet elleni fellebbezés előterjesztésekor hatályos - 46. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 15. §-a szerint az állam terhén maradt.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

D e b r e c e n, 2013. június hó 10. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő